

[Indenrigsministeren.]

Tilfældet, saa kunde man sige, at de Herrer var kommet i Gyngen, og saa vilde det blive svært at overse, hvornaar de var kommet ud af den igen; saa var de ikke blevet det, de ønsker at være, frie Grundejere, saa var de simpelt hen blevet Statsfunktionærer.

Hvad vi har gjort med dette Forslag, er dette, at vi har sagt til de private Bygherrer: Hvis I vil øve en Indsats, saa er der Plads for den, saa giver vi Jer en vis Støtte, betinget af enkelte Kontrolforanstaltninger, som man altid maa have, naar det offentlige skal yde Støtte, men ikke større, end at I til sin Tid vil kunne komme ud af det og over i den frie Virksomhed, som jeg for min Part tror er nødvendig, om Byggeriet i Danmark i det hele taget skal kunne trives paa tilstrækkelig god Grund.

Ordføreren (Bertel Dahlgaard): Jeg vil kun knytte ganske enkelte Bemærkninger til den Forhandling, der har været ført her.

Jeg vil gerne angaaende de Ændringsforslag, der er stillet af Mindretallet, sige, at en Del af disse Ændringsforslag er mindre betydelige eller i Virkeligheden overflødiggjort ved Udtalelser i Betænkningen med Henblik paa Lovens kommende Administration. Tilbage bliver enkelte Ændringsforslag af stor Rækkevidde, som ærede Medlemmer har omtalt. Jeg vil gerne karakterisere denne lille Del af Ændringsforslagene ved at sige, at de er i stort Omfang kendetegnet ved, at de giver generelle Regler, der skal være gældende overalt, i alle Egne, under alle Forhold, og saa i øvrigt uden Hensyn til, hvad det koster. Gennemførte man nogle af disse Ændringsforslag, saa vilde det være en Prokrustes seng, som man skruede alt ind i i denne Boliglovgivning. Der vilde ikke blive Mulighed for at tage de individuelle eller stedlige Hensyn, som er nødvendige, eller imødekomme personlige Ønsker. Efter disse Ændringsforslag skal der være Bøgetræs-Lamelgulve, der skal være Centralvarme, der skal i høj Bebyggelse være Elevatorer. Hele denne Generalisering af Bestemmelserne vilde standse og umuliggøre meget Byggeri. Administrationen vilde ikke have den Bevægelighed, der er saa værdifuld.

Jeg er ogsaa enig i de Udtalelser, der er fremsat fra anden Side om, at en Del af disse Ændringsforslag er Udtryk for Let-sindighed, for ikke at sige Sorgløshed i Omgangen med Penge og Værdier. Det ærede Medlem Hr. Johs. Christiansen har nævnt Resultaterne af det med Hensyn til Bolig-

tilskuddene. Jeg kunde nævne det tilsvarende for Opvarmningsudgifterne. Tænk man sig en Familie med 6 Børn, saa gaar det Forslag, der er stillet, ud paa, at den paagældende Families Udgifter til Brændsel skal først nedsættes med 25 pCt., derefter skal det udkomme nedsættes med 60 pCt., og derefter skal det derefter udkomme nedsættes med 50 pCt., det vil sige, at af en Brændselsudgift paa 100 Kr. vilde den paagældende Familie komme til at betale, saa vidt jeg kan se, 15 Kr.; og det er ikke noget, der gælder blot under de nuværende ekstraordinære Forhold med de høje Brændselspriser, men det vil gælde i al Fremtid. En saadan ganske hemningsløs økonomisk Politik vilde selvfølgelig kompromittere hele dette store Lovværk, som vi her tager Ansvaret for, og vilde utvivlsomt kun ønskes af meget snævre Kredse. Hvor mange Tusinder af Familier, der bor i mindre Lejligheder, vilde ikke med samme Ret kunde kræve det samme?

Det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen kritiserede den Renteret, som nu fæstnes, meget alvorligt. Jeg maa gøre opmærksom paa, at den Kritik kan dog ikke være saa forfærdelig alvorlig ment, idet det ærede Medlem selv i sit Ændringsforslag under Nr. 19 til § 18 opretholder denne Renteret i fuld Udstrækning for Boligforeninger og Boligselskaber. Maa jeg i øvrigt i denne Forbindelse sige, at jeg er overordentlig glad for, at Socialdemokratiet ikke til Slut er gaaet imod denne Lovgivning paa dette Punkt. Jeg haaber ogsaa, at den Uvilje, som det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard paa dette Omraade har givet Udtryk for, ikke er saa alvorlig ment. Jeg minder om, at denne Renteret er Udtryk for Ideer og Idealer, som oprindeligt førtes frem her i Byen under stor Begejstring af de Andelsboligforeninger, som Arbejderne rejste, og at man i nye Andelsboligforeninger, som den danske Arbejderstand har været med til at rejse, med stor Trofasthed har holdt fast ved dem. Nu føres disse Ideer i mere praktisk Form til Sejr for hele det sociale Boligbyggeri, Boligforeninger, Boligselskaber, selvejende Byggevirksomheder. Der gives herved Beboerne en Følelse af et vist Medejerskab, som jeg tror har sin Betydning, rent bortset fra den direkte økonomiske Fordel, disse Regler er Udtryk for. Det vilde have bedrøvet mig meget, om Socialdemokratiet havde stemt imod dette, fordi det her drejer sig om en Reform, som ligger paa en Linie, hvor jeg i tidligere Tider mødtes med Socialdemokratiet. Derfor takker jeg for, at det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard medvirkede til at